

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
БІЛОЦЕРКІВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ АГРАРНИЙ УНІВЕРСИТЕТ**

Біолого-технологічний факультет

Кафедра _____

**ЩОДЕННИК-ЗВІТ
з науково-виробничої практики**

ГАЛУЗЬ ЗНАНЬ	Н «Сільське, лісове, рибне господарство та ветеринарна медицина»
СПЕЦІАЛЬНІСТЬ	Н2 «Тваринництво»
РІВЕНЬ ВИЩОЇ ОСВІТИ	другий (магістерський)
ОПП	Технологія виробництва і переробки продукції тваринництва

Здобувач вищої освіти	_____
Підприємство (база практики)	_____
Термін проходження практики	_____
Керівник від підприємства	_____
Керівник від закладу вищої освіти	_____
Допускається до захисту	«__»_____20__року

Оцінка: За національною шкалою _____

Кількість балів _____

За шкалою ECTS _____

м. Біла Церква
2025

Схвалено
науково-методичною комісією
біолого-технологічного факультету
(протокол № 1 від 26 серпня 2025 р.)

Укладачі: **Мерзлов С.В., Ставецька Р.В.** доктори с.-г. наук, **Ластовська І.О., Ліскович В.А., Титарьова О.М.**, кандидати с.-г. наук

Щоденник-звіт з науково-виробничої практики для студентів другого (магістерського) рівня вищої освіти за спеціальністю Н2 «Тваринництво» / С.В. Мерзлов та ін.; за ред. О.М. Титарьової. Біла Церква, 2025. 24 с.

Рецензент: **Соболєв О.І.**, д-р с.-г. наук, професор кафедри технології кормів, кормових добавок і годівлі тварин

ЗМІСТ	Стор.
Індивідуальне завдання	4
Зміст проходження практики	5
Висновок керівника практики від підприємства	10
Висновки керівника практики від закладу вищої освіти	10
1. Аналіз виробничо-господарської діяльності підприємства	11
2. Інноваційні технології виробництва продукції тваринництва	16
3. Організація переробки продукції тваринництва	18
4. SWOT-аналіз господарства	20
Висновки здобувача вищої освіти	23
Список використаних джерел	24

[illegible]

Підпис керівника практики від закладу вищої освіти _____

Щоденник проходження практики

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

**Висновок керівника практики від підприємства
щодо виконання здобувачем програми практики**

(набуті практичні навички, обсяг виконаної роботи, участь у виробничому процесі,
активність, відповідальність, допомога виробництву тощо)

Підпис керівника практики від підприємства _____

**Висновок керівника практики від закладу вищої освіти
щодо виконання здобувачем програми практики**

Підпис керівника практики від закладу вищої освіти _____

1. Аналіз виробничо-господарської діяльності підприємства

Характеристика основної господарської діяльності обраного підприємства (залежно від напрямку - скотарство, свинарство, птахівництво тощо). Загальна характеристика господарства: форма власності, виробничі потужності, поголів'я, обсяги продукції. Технологічні лінії та цикли виробництва: годівля, технології утримання, раціони, зберігання кормів. Управління та організаційна структура. Економічні показники: собівартість продукції, прибутковість, витрати на утримання тварин. Екологічні та соціальні аспекти: використання відходів, меліоративні заходи, працевлаштування.

Таблиця 1. **Поголів'я тварин, гол** (заповнити згідно напрямку діяльності господарства)

Показник	20__ рік
Велика рогата худоба (статево-вікові групи):	
<i>у т.ч. молочного напрямку продуктивності</i>	
з них: корови	
– нетелі	
– телички до 6 місяців	
– 6-12 місяців	
– старші 12 місяців	
– бугайці до 6 місяців	
– 6-12 міс.	
<i>у т.ч. м'ясного напрямку продуктивності</i>	
– бугаї-плідники	
– корови	
– нетелі	
– молодняк до 1 року	
– телиці старші 1 року	
– бугайці старі 1 року	
Відгодівля:	
– вибракувані корови	
– телиці	
– «разові» корови	
Свині (статево-вікові групи):	
Кнури-плідники:	
– основні	
– перевірювані	
Свиноматки:	
– основні	
– перевірювані	
Ремонтний молодняк у віці 4–10 місяців:	
у т.ч. кнурці	
свинки	
Поросята:	
– 0–2 місяці	
– 2–4 місяці	
Птиця (статево-вікові групи):	
Середнє поголів'я птиці всього, гол.	
з них батьківське стадо	
у т.ч. – самців	
– самок	
ремонтний молодняк	
промислове стадо	

Таблиця 2. Калькуляція витрат на утримання 1 голови

Стаття витрат	Одиниця виміру	Кількість	Ціна/одиниця (грн)	Всього (грн)
Корми (концентрати)	кг			
Корми (грубі)	кг			
Вітамінно-мінеральні добавки	грн			
Оплата праці (частка)	грн			
Ветеринарні препарати	грн			
Інші витрати	грн			
Загальні витрати на 1 голову	грн			
Абсолютний приріст живої маси за період вирощування	кг			
Собівартість 1 кг приросту	грн			

Таблиця 3. Виробництво та реалізація продукції тваринництва

Показник	Значення
<i>Молочне скотарство</i>	
Поголів'я корів, гол.	
Валовий удій, ц	
Середньорічний надій від 1 корови, кг	
Продаж натурального молока, ц	
Масова частка жиру у проданому молоці, %	
Масова частка білка у проданому молоці, %	
Гатунок проданого молока, ц:	
- екстра	
- екстра термостійкий	
- вищий	
- вищий термостійкий	
- перший	
- перший термостійкий	
- другий	
Товарність молока, %	
Вихід телят на 100 корів і нетелей, гол.	
Собівартість, грн	
Виручка, грн	
Загальна сума прибутку, грн	
Рівень рентабельності, %	

М'ясне скотарство	
Виробництво яловичини, ц:	
- у живій масі	
- у забійній масі	
Поголів'я, гол.	
Жива маса 1 голови на початку вирощування, кг	
Середньодобові прирости в цілому за вирощування, г:	
в т.ч. за періодами: - молочний	
- дорощування	
- відгодівля	
Вік молодняку при реалізації на м'ясо, міс.	
Жива маса 1 гол. При реалізації на м'ясо, кг	
Валовий приріст живої маси, ц	
Собівартість 1 ц приросту живої маси, грн.	
Виручка від реалізації, грн:	
- 1 ц живої маси	
- 1 голови, реалізованої на м'ясо	
Свинарство	
Поголів'я свиней, гол.	
Валове виробництво свинини, ц	
Передзабійна жива маса, кг	
Вихід поросят на одну свиноматку, голів	
Собівартість 1 ц свинини, грн	
у тому числі: вартість кормів, грн	
- оплата праці, грн	
Виручка від продажу 1 ц свинини, грн.	
Загальна сума прибутку від реалізації свинини, грн	
Рівень рентабельності, %	
Птахівництво	
Початкове поголів'я курей-несучок, гол.	
Збереженість поголів'я, %	
Кінцеве поголів'я курей-несучок, гол.	
Середньорічне поголів'я, гол.	
Несучість на середню несучку, шт.	
Валовий збір яєць, тис. шт.	
Товарність продукції, %	
Кількість реалізованих яєць, тис. шт.	
Середня маса 1 яйця, г.	
Вироблено яйцемаси, т	
Виробництво яйцемаси на середню несучку, кг	
Витрати кормів на виробництво 1000 шт. яєць, кг	
Загальні витрати комбікормів, т	
Вартість 1 т комбікорму, грн.	
Загальна вартість комбікормів, тис. грн.	
Вартість кормів в структурі собівартості продукції, %	
Загальна собівартість продукції, тис. грн.	

Гатунок вироблених яєць, тис. шт.	
- дрібні	
- другий	
- перший	
- вищі	
- відбірні	
Середня вартість 1000 шт. яєць, грн.	
Виручка від реалізації яєць, тис. грн	
Вихід побічної продукції (послід), т	
Рівень рентабельності, %	

2. Інноваційні технології виробництва продукції тваринництва

Описати використані або запропоновані інноваційні рішення, які підвищують продуктивність та якість продукції. Описати структуру та приклади інноваційних технологій у господарстві залежно від його діяльності.

Скотарство: годівля за фазами розвитку, автоматизовані системи обліку та моніторингу, біотехнології відтворення, вакцинація та контроль здоров'я.

Свинарство: безопераційні системи управління середовищем (температура, вологість, вентиляція), сенсорика та IoT для моніторингу стану тварин, системи годування та напування з автоматичним дозуванням.

Птахівництво: автоматичні лінії годівлі та водопостачання, контроль мікроклімату, вентиляція, системи збирання та обробки яєць або м'яса. Вплив на ефективність: продуктивність, відтворюваність, зниження витрат, зменшення впливу на навколишнє середовище. Додаткові інновації: генетика, селекція, використання біопрепаратів, здоров'я с.-г. птиці. Поточні виклики та ризики впровадження технологій, рекомендації щодо їх адаптації.

3. Організація переробки продукції тваринництва

Проаналізувати та описати організацію збору, зберігання та переробки продукції, на виробництві якої спеціалізується господарство. Технології та обладнання переробки: холодильні системи, обладнання для обробки, пакування, контроль якості та безпеки продукції. Контроль якості та безпека харчової продукції: стандарти, лабораторні методи, сертифікація. Економіка переробки: витрати на переробку, ціноутворення, ринки збуту. Екологія переробки: відходи, повторне використання, енергоефективність.

4. SWOT-аналіз господарства

Систематизувати аналітичні висновки за напрямом роботи господарства з позиції здобувача вищої освіти ОР магістр. SWOT-аналіз господарства за напрямками діяльності. Надати рекомендації щодо удосконалення технологій та організаційних процесів.

S (Strengths) – Сильні сторони

- Власна кормова база (зменшує витрати на закупівлю кормів).
- Досвідчений персонал з тваринництва.
- Наявність племінної худоби або сучасних технологій утримання.
- Постійний попит на молочні та м'ясні продукти.
- Можливість комплексного використання відходів (гній як добриво, біогаз).

W (Weaknesses) – Слабкі сторони

- Високі витрати на утримання тварин та корми.
- Залежність від сезонних факторів (врожайність кормів).
- Недостатня механізація чи автоматизація процесів.
- Хвороби тварин і високі витрати на ветеринарію.
- Обмежені фінансові ресурси для модернізації.

O (Opportunities) – Можливості

- Державні дотації та програми підтримки фермерів.
- Зростання попиту на екологічно чисту продукцію.
- Розвиток локальних і кооперативних ринків збуту.
- Використання сучасних біотехнологій (генетика, вакцинація).
- Можливість експорту продукції (особливо в ЄС чи Азію).

T (Threats) – Загрози

- Коливання цін на корми та енергоносії.
- Посилення конкуренції з великими агрохолдингами.
- Епідемії серед тварин (африканська чума свиней, пташиний грип).
- Зміни у законодавстві та ветеринарних нормах.
- Зміни клімату, що впливають на кормову базу.

Таблиця 4. SWOT-аналіз господарства

Напрямок аналізу	Ключові аспекти	Приклади та коментарі (для умовного господарства)
Виробничо-господарська діяльність		
Інноваційні технології		
Організація переробки		

Сильні сторони (S)		
Слабкі сторони (W)		
Можливості (O) / Загрози (T)		

Висновки здобувача вищої освіти

Коротке узагальнення основних результатів практики. Підтвердження досягнення поставленої мети та завдань. Особиста оцінка отриманого досвіду та знань.

This image shows a single sheet of white paper with horizontal blue ruling lines. The lines are evenly spaced and run across the width of the page. There are no margins, text, or other markings on the paper.

Підпис здобувача вищої освіти _____

Список використаних джерел